

EXPO 2017
• Future Energy •
Astana Kazakhstan

АЛМАТЫ 2017

Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігі
Министерство культуры и спорта Республики Казахстан
Ministry of Culture of the Republic of Kazakhstan

ҚАЗАҚ ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ
МӘДЕНИЕТ ИНСТИТУТЫ
КАЗАХСКИЙ НАУЧНО-ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКИЙ
ИНСТИТУТ КУЛЬТУРЫ
KAZAKH RESEARCH INSTITUTE OF CULTURE

KAZARIAN
ART CENTER

ҚАЗАҚСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ
СУРЕТШІЛЕР
ОДАҒЫ

УДК 796/799 (084)
ББК 75.1я6
С 73

ISBN 978-601-7068-69-1

Аннотация:
Каталог «EURASIA SCULPTURE BIENNALE» Бірінші Халықаралық Биенналеге қатысқан суретшілердің шығармаларын ұсынады.

Аннотация:
Каталог представляет произведения художников, участников Первого Международного Биеннале "Eurasia Skulpture Biennale", проходившего в рамках комплексной программы культурно-зрелищных мероприятий специализированной выставки Экспо-2017.

ISBN 978-601-7068-69-1

© Союз художников РК, 2017
© Елнұр, 2017

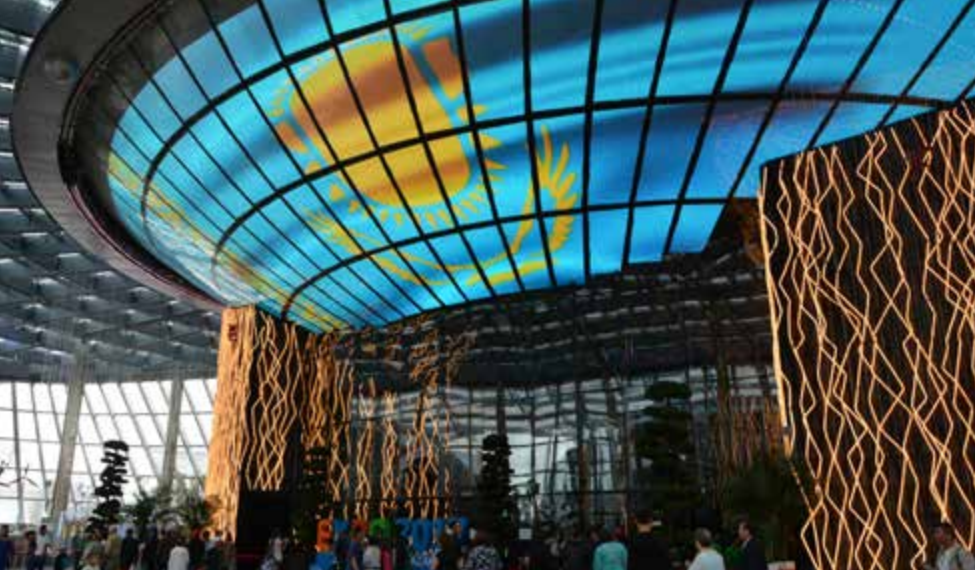

I Халықаралық биеннале
«Eurasia Sculpture Biennale»
I Международная биеннале
«Eurasia Sculpture Biennale»

**FIRST EURASIA INTERNATIONAL
SCULPTURE BIENNALE**

EURASIA SCULPTURE BIENNALE

МҮСІН ӨНЕРІНІҢ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ БИЕННАЛЕСІ
МЕЖДУНАРОДНАЯ БИЕННАЛЕ СКУЛЬПТУРНОГО ИСКУССТВА
EURASIA INTERNATIONAL SCULPTURE BIENNALE

04.07 – 04.08 2017

1 Халықаралық биеннале «Eurasia Sculpture Biennale»

«Contemporary art- тағы мүсін. Тілдесу өнері»

Бүгінгі артнысандардың образдық – сұңғаттық (пластикалық) мүмкіндіктерінің көріністері классикалықтан бастап кез келген материалдан және мүсіндік-көркем ойдан авторлық тың шешімге дейінгі кең спектрлікті байқатады. Жалпыламалық және ерекшелік, қарымқатынастық мүмкіндіктер мен түсініксіздіктің сезімге апарар жолдары, жаһандық мәдениет тұрғысындағы ұлттық және жеке бастың өзін-өзі тануы, жаңа көркемдік форма іздеу және бүгінгі авторлық мессиндждің зәрулік талаптары және т.т. – бәрі осы заманғы көркемөнерлік үрдістің даму динамикасын анықтайтын әртүрлі жағдаяттар. Сондықтан, осындай қат-қабат кеңістікте суретші де, көрермен де өздерін қай сатыдан көрінетінін білу өте маңызды. Осы жерде ол екеуіне де нысанмен де және тіршілік иесімен де қарымқатынаста болу мүмкіндігі алғы шартқа айналады.

Міне, сондықтан да, осы жобаның кураторы Қазақстанның танымал мүсіншісі Э.Казарян халықаралық бірінші биенналеге «Өзара байланыс: тілдесу өнері» деген тақырыпты ұсынған.

Қазақстанның, Ресейдің, Қырғыздың, Францияның, Швейцарияның, Нидерландтың, Ұлыбританияның, Германия суретшілерінің басын қосқан экспозиция бүгінгі таңдағы мәдени кеңістікке тән басымдылықтағы ерекшелікті көрсетті: еуропалық суретшілер көбінесе contemporary art бағытында, ал ТМД елдерінен келген авторлар классикалық дәстүрлі сұңғаттыққа сүйене отырып, сол тұрғыда зәрулік ойларын концептуалды шешімге арнағандары байқалды. Дегенмен, екі бағытта бір елдің өнер кеңістігінде қатар өмірге еніп, өз қызметін атқарды. Бұл Ресей мен Қазақстанның осы заманғы мәдениетіне тән, ұлттық пен әлемдікті біріктірумен қатар автотондық дәстүрлік пен осы заманғы инновациялық синтезге негізделген евразиялық контекстің бір қыры болды. Көрмедегі ресейлік авторлардың осы екі дискурсты паш егерлік жұмыстары соның дәлеліндей. Сонымен, Халықаралық жоғары деңгейлі биенналелерге қатынасып жүрген Сергей Катран «Семечки» атты дыбысты-динамикалық инсталляциясын көрсетсе, тағы бір ресейлік белгілі мүсінші Сергей Сережин реалистік стилистикада орындалған «Ков-

чег» композициясын қойды. Екі жұмыс та өз мағынасында осы жылдың ең басты оқиғасы – EXPO 2017-мен үндестік тапқандай. Пісте – ұрық символы ретінде көп халықтарда бар ұғым. С.Катран соны шебер пайдаланып, өсу-даму энергиясын ашып отыр. Көрермен оның қасына жақындағанда кенет оянып кеткендей қозғалысқа еніп дыбыс шығарады, соны меңзейді. Бұл тақырып осы жұмысқа әдейі, әр жағдайға әртүрлі етіп жазылған саундта атап көрсетіледі. С.Серрежиннің «Ковчег»-і канондық және танымал тақырып, өркениетте тұрақталған христиандық образ. EXPO 2017-нің символикалық мәнімен салыстырғанда ерекше мағынаға ие болады: ол біртұтас жасампаздық идеясына біріктірілген елдер мен мәдениеттер шоғырланған, болашаққа бағыт алған алып «кеме» сияқты.

Қырғыз суретшілері камералық мүсіндерінің шағын тобымен (авторлары Садықов Базарбек, Тұрымбеков Асқар, Тұрпанов Нарын, Мұқамбетов Асқар) реалистік образдан («Күрес», «Барыс») аллегориялық, символикалық («Гильотина», «Аял») және жеке эксперименталдық («Мысық») жұмыстар арқылы ұлттық мүсін өнерінің даму жолы қалай болғанын көрсете білді.

Бенналенің басты оқиғасы - белгілі еуропалық Contemporaryart суретшілерінің қатынасуы болды. Қазақстандық көреремен мұндай осы заманғы көркем шығармашылыққа әлі күнге сенімсіздікпен қараса да, олардың жұмыстарымен танысу-көру арқылы қабылданатын образдық сезім көкжиегін кеңітіп, ассоциативтік ойлауға түрткі болып, осы заманғы көркемдік тәжірибе контексіне енуге, түптеп келгенде эмоционалдық қобалжу мен қанағаттанудың жаңа түйсіктерін ашты деуге әбден болады.

Еуропалық авторлардың шығармаларына сіңірілген семантикалық жұмбақтарын біздің ойымызша шешу суретшінің идеясымен әркез үндесе бермеуі мүмкін. Әрине, бұл мұндай көрмелердің басты мақсаты болмауы да мүмкін. Өнер туындылары өзінің материалдық болмысына айналып, аяқталғаннан кейін көріп-қабылдаған сайын қыр-сыры ашылып, ары қарай жетіле береді. Мұндай көркем нысандармен тілге келу, жолын табу мен әдістерін іздеуге саяды, және оның бәрі тек экспозициялық кеңістікте болады. Сондықтан көрме – ол көркемөнерлік процесстің аяқталар сәті емес, жалғаса беретін түрі.

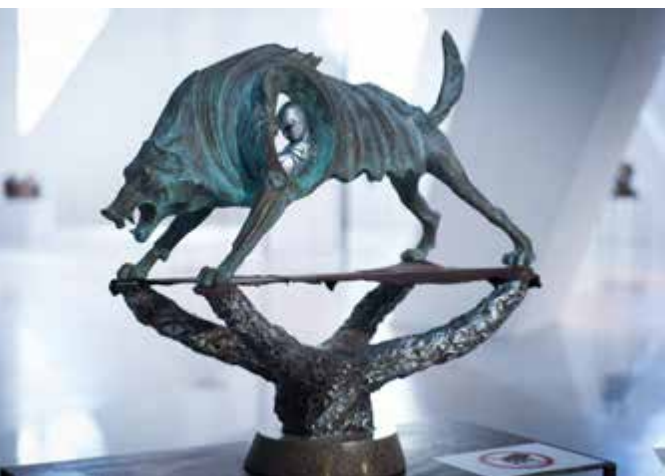
Еуропалық шеберлер ой толғау үшін не ұсынады?

Ұлыбританиялық Энтон Хейвуд (Antony Heywood) өлшемі 60 және 70 см терракоттық екі композиция: «Колизей» және «Үш колонна» қойған. «Колизей» болса еуропалық мәдениеттегі белгілі болған символ, ал екінші жұмыстағы қатар тұрған үш колоннаның классикалық ордері метафоралық мәнге ауысып, саяхатшылар көріп жүрген немесе кітаптарда басылатын антикалық дәуір қирандыларын еске түсіреді. Бір қарағанда жаттанды образдар сияқты. Бірақ олардың түр-түс бедерлері мен сұңғаттық (пластикалық) тілінің әдейі қарадүрсін етілуі басқа бір тоналдық тәржімә сияқты көрінеді. Олардың аяқ жағында арзандау торттың үстіндегі креммен жасалған раушангүлдер сияқты үйінділер мен «анелин» жағылған қабырғалардың сылағы түсіп қалған «колизей»-ді, немесе қайта-қайта жөнделетін ескі үйлерге меңзейтіні анық. Автор тозығы жеткен құндылықтардың арзанқол базарлыққа айналып жатқанын әжуә-мысқыл етеді.

Швейцариялық суретші Бернхард Джордидің «Өмір өзегі» және «Кішігірім сөз» шығармалары ішкі жүйенің қалтқысыз логикалық құрылымы және аса жоғары эстетикалық көркемдікке жеткен образдың іске асуы деуге болады. Оның тақырыбы – техникалық нысандардың көркемдігі және олардың функционалдық мазмұнының метафизикалық маңызы. Көрмеге келген осы жұмыстардың қобдишаларының өзі экспозицияға қоярлық эстетикалық нысандар деуге болады. Джордидің кинетикалық инсталляциялары инженерлік ойдың шедеврлері деуге де, шегіне жете аяқталған көркем және жүйелік құрылымы күрделі мүсін деуге де болатын дүниелер.

Нидерландиядан келген Берт Шореннің (Bert Schoeren) кинетикалық инсталляциясы EXPO 2017-нің «Альтернативтік энергия» бас тақырыбымен үндестік тапқан. Ол қызылмен жиектелген кішігірім әйнек квадраттар, жәй тұрғанда сәндік қойылым сияқты, ал ертең ерте күннің сәу-

лесі түссе болды инсталляцияның элементтері қозғалысқа еніп, тек кешке жақын күн батқанда тыным табатын тіршілік иесі сияқты. Ол – күн мобилі.

Швейцариялық белгілі суретші Этьен Крахенбул шығармашылығы классикаға бейім көре-ремендер көзқарасы бойынша бұл бөтен нәрсе деп қарастырғанмен, әлемдік көркемөнер сахнасында монументалдық мүсін ретінде көрініс табады.

Оның көптеген еуропалық қалалардың бау-бақшалары мен алаңдарында тұрған үлкен кеңістіктік инсталляциялары алып шаһарлардың урбанистік кеңістік тілін өзіне жинақтап, оны бейнелеу мүмкіндігіне айналдырумен қатар суретші әлде бір сезімталдықпен табиғат қуатын да адам өмірінің аса бір қажеттілігі екенін жеткізе білген. Этьен көрме экспозициясына көптеген елдерді шарлаған төрт метрлік (биіктігі мен ені) «Тоқтап қалған уақыт» (Temps Suspendu) инсталляциясын қойыпты. Ол төрт жағы да ашық кеңістіктегі құрылымға әрқайсысы жеке ілінген 100-ге тарта металл кубтар. Олардың беті айнадай етіп тазаланған, қоршаған ортаның бейнесі түсіп тұрады және квадрат платформаға жиналған. Оларды желмен не болмаса қолмен итеріп қозғалтқаннан кейін дыбыспен қатар айнала шағылысқан сәулелерден әсерлі құбылыс пайда болады. Әрине, физикалық түрде уақытты тоқтату мүмкін емес, бірақ шебердің шығармашылық қуатының арқасында осындай бір мүмкіндіктің метафизикалық моделі түйінделіп отыр.

Қазақстандық авторлар болса кеңауқымды әртүрлі стилистикамен қоса материалдар, шығармашылық ұстаным көрсетті. Сонымен қатар, классикалық өнердің критерийлеріне негізделген ұлттық мүсін мектебінің өз ерекшелігін сақтай отырып, эксперименталдық ізденістің не бір батыл да бірегейлігі көрініс тапқан. Ол композициялық құрылымдардың шешімінен, формамен жұмыс істеуден, орындалу шеберлігінен байқалады.

Академизм принциптеріне мейлінше бет бұрған Дайыр Төлековтың шығармашылығы. Оның «Жаз», «Қуыршақ ойнатушы» және «Апалар әңгімесі» атты үш жұмысы қойылған. Экспозициялық кеңістіктегі эксперимент, экспрессия, сұңғаттық (пластикалық) ойлардың көзге ұрар қисымына Дайырға тән байыпты гармония мен романтикалық жүрек тынысы тепе-теңдік әкеліп орынқтырады.

Қазақстандық Contemporary art–тың ақсақалдарының бірі Г.Трякин-Бухаров бұл жолы өзінің треш-панк стиліндегі өнерін жалғастыра келіп арғымақ символикасын әсірелей, авторлық «стеб» дейтіндей айғыр мүмкіндігін айшықтайтын «Мустанг» кинетикалық инсталляциясын көрмеге қойған. Осы заманғы өнер ерекшелігінің кең тараған түрі әжуа-мысқыл байқататын шығармалар легін Шәміл Гулиев жалғастырады. Оның мүсінге де, инсталляцияға да жатқызуға болатын «Магомедке қарап келе жатқан тау» және «Винсент» (Вангогқа арналған) арт-нысандары соның айғағындай. Әзілді астарлай түсірген оның материалы – өзбектің қыш құмыраларының сынықтарынан жасалған образдар географиядан мағлұмат берумен қатар көрерменге қазақты тәржімәлап тұрған сияқты.

Өзбек қыш құмыраларын пайдаланудың мәні оның әшекей-сәндік сапасының кең тарағандығында болса керек. Дәурен Досмағамбетовтың қоладан істелген кіші сұңғаттық (пластикалық) анималистикалық жанрдағы жұмыстары автордың өте күрделі импрессионистік тұрғыдағы тереңдікте көріп және композициялық күрделі ракурстар мен көлемдерді образдық түрде іске асыра білетін шебер деңгейіне көтерілгенін байқадық.

Елена мен Эльвира Григорьян «Бастапқыда» атты керамикалық инсталляциясында жазу столындағы ашық жатқан кітаптарды көрсеткен. Қазақстанда өздерінің кескіндемелік полотноларымен белгілі болған суретшілердің бұл жұмыстарындағы түр-түс пен сұңғаттық (пластикалық) мәдениеті сол кескіндемелеріндегі ұстамдылық пен ықшам формадағы терең колористік иірімдерге негізделген.

Эдуард Казарянның шығармашылық эволюциясы («Үлкен пирамиданың естеліктері», «Естеліктер», «Ай») формаларды жеңілдету бағытында дамып барады – оның қоладан істелген, іліп қоюға арналған композициялары бірте – бірте тор кейпіне еніп, арасынан күн көрінердей

дәрежеде. Оның қолында ерітілген қола құйылған ожау сурет салатын құрал сияқты, қылқалам яки шеберлік аспап.

Оның бейнелеген дүниенің тіршілік тынысы әрдайым жаңа ашылған жұмбақтарымен молығып, ашық әңгімеден көзайым «символдарға» айналып, образдық құрылымның негізіне арқау болады.

Ал, Ғания Шағатаева көрме төріне «оригами» әдісіндегі қатырма қағаздан жасалған түйелер керуенін шығарды. Олардың құм түсті түрі, дұрыс таңдалған масштабы, анық та әдемі геометриялық сызбасы, тізбекті бейнелерінің ырғағы – барлығы белгілі бір уақыт өлшемі аралығындағы шөлде, ыстық ауаның аптабындағы тоқтап қалған қозғалыс образы сияқты.

Қазақстан мүсін өнерінің мэтрі Вагиф Рахманов сонау 70-ші жылдары бастаған тақырыбын («Стол» композициясы) жалғастырған. Шартты жазықтықтың столға қойылған қимыл үстіндегі адам қолы осы тұрғыдағы жұмыстарда әрқашан образдық шешімі әртүрлі боп келеді: олар ұрпақтар сабақтастығы жайлы сабырлы әңгімені өмірдің асығыссыз ағымында оның өзгермейтін құндылықтары арасында бастап отырғандай әсер береді.

Экспозицияның төріне Әлібек Мергеновтың «Алатау» және «Соғыс» жұмыстары орналасқан. Бұл екі шығарма көрмедегілердің арасындағы өзінің әлеуметтік-гуманитарлық мәнімен ерекшеленетін жалғыз жұмыс десек артық болмайды. «Соғыс»: өзінен жеңілген жауының кеудесіне шығып алған, бірақ өзі де дәл сондай әтеш жеңіс әнін шырқауда. Автордың нені меңзегені түсінікті болар, анықтап жатпайық. Ал «Алатау» болса – оның семантикалық полифониясының ерекшеліктері арнайы қарастыруды талап ететін күрделі көп қатпарлы образ. Оның лейтмотиві – Алатау атынан алынып ала-құланы меңзейді. Тауы мен даласы қазақ жерінің ландшафт ерекшелігі. Ал адамдары батырымен бағаланады. Бүгін сол батырлар образы тым жарнамаланып, Қазақстанның кез келегін жерінен ат үстіндегі найзалыны көруге болады. Бір қарағанда Әлібектің де жұмысынан сол дәстүрді көруге болатын сияқты, бірақ оның тарихы өзгешелеу.

Композициясында батырларға қойылған ескерткіштерден өзгешелігі жоқ. Бірақ мұндағы тұлға ер үстінде отыра ала ма әлде ұшып кете ме, шын мәнісінде оған түскен ауыр жағдайлардың салмағы шыдатар емес. Сұңғаттық (пластикалық) тілі стимпанкті, реализмді, кейде әдейі натурализмге барып образды драматизмнің шегіне жеткізеді. Металл құю технологиясының қиындығына қарамастан кейде зергерлік нәзіктікке жетіп көрер көздің қабылдауына әсер беретін, орындаушылық шеберлігі жалпы көркем-эстетикалық жүйенің бір тетігіне айналады. Оның батыры ХХІ ғасыр перзенті, табиғи күшінен ажыратқыш уақыт талабымен шайқасуда.

Бүгінгі көркем шығармашылықтың диапазонында тақырыптық, материалдық, авторлық ұстанымдық шектеу болмайды. Өнердің бір түрі мен жанры, бағыты мен эстетикалық коды екіншісіне ауысып, ұлғайып бара жатқан ақпараттық ағым мен әралуан осы заманғы өмірлік парадигмалар стереотиптерді талқан етеді. Мүсін өзінде кеңістіктік инсталляцияның ерекшеліктерін сақтаған, ал инсталляция сұңғаттық (пластикалық) бейнелеу мүмкіндігіне ие және образдық негізде ол туралы мүсін ретінде айтуға да, қабылдауға да болады.

Түптеп келгенде, олардың көркемдік принциптерінің айырмасын айтқанның өзінде олардың бойындағы көп ұқсастықтар анықталады. Осының бәрі биенале экспозициясында айшықталған дәрежеде көрініс тапқан. Мұндай оқиғалардың маңыздылығына баға жетпейді. Көрме кеңістігіндегі әр елдің өкілдері, әртүрлі мәдениеттің дәстүрлері тең дәрежедегі кәсіби серіктестік құрса, ол тек рухани байлық әкелумен шектелмейді, сонымен қатар көркемөнер тәжірибесінің ары қарай дамуына жемісті қарқын береді. Көркем шығармашылықтың тілі географиялық шекарамен немесе мәдени айырмашылықпен шектелмейтіні белгілі ғой. Сондықтан, ең маңыздысы, ол мұндай алаңдар (көрмелер) қарымқатынасқа, бетпе-бет сұхбатқа, жүздесуге үйретеді.

Камилла Ли

1 Международная
биеннале
«Eurasia Sculpture
Biennale»

**«Скульптура
в Contemporaryart.
Искусство диалога»**

Сегодняшнее проявление пластическо-образных возможностей артобъектов представляет широчайший спектр выразительных средств от классических до оригинальных авторских решений в любых материалах и структурно-художественных идеях. Общее и характерное, возможности взаимодействия и пути дешифровки непонятого, национальная и личная идентификация в контексте глобальной культуры, поиск новой художественной формы и вопросы актуализации сегодняшнего авторского мессиджа и т.п. – все это разные аспекты современного художественного процесса, определяющего динамику его развития. Как позиционировать себя в этом многослойном пространстве, важно разобраться и художнику и зрителю. И здесь способность коммуникации для тех и других, как с объектами, так и субъектами выходит на первый план. Именно поэтому куратор проекта, известный казахстанский скульптор Э. Казарян предложил тему первого международного биеннале «Взаимосвязи: искусство диалога».

Экспозиция, объединившая художников из Казахстана, России, Киргизии (либо Кыргызстана), Франции, Швейцарии, Нидерландов, Великобритании, Германии, выявила тенденцию, характерную для сегодняшнего культурного поля: европейские художники в большей степени ориентированы на contemporaryart, авторы из стран СНГ, стремясь к воплощению актуальных концептуальных идей, опираются, или априори имеют в виду, классические традиции пластики. При этом обе линии могут параллельно сосуществовать в артпространстве одной страны. Это, одна из сторон евразийского контекста, свойственного современной культуре России и Казахстана, которая основывается не только в объединении общемирового и национального, но и в синтезе современного инновационного с традиционным автохтонным. Подтверждение тому присутствие на выставке работ российских авторов, напрямую демонстрирующих эти два дискурса. Так, участник престижных Международных биеннале Сергей Катран представил звуко-динамическую интерактивную инсталляцию «Семечки», другой же известный скульптор

из России Сергей Сережин выставил композицию «Ноев ковчег», выполненную в реалистической стилистике. Обе работы, каждая в своем аспекте, определенным образом соотносятся и с главным событием этого года EXPO 2017. Семья как символ жизни существует у всех народов. Катран раскрывает главное в нем – энергию роста, пробуждения, которая проявляется в движении этих объектов, при приближении зрителя к ним. Эта тема подчеркивается и специально написанным для этой работы саундом, в каждом случае разным. У Сережина «Ноев ковчег» – тема каноническая и известная, устоявшийся цивилизационный и христианский образ, обретает особый смысл при сравнении с символическим значением EXPO 2017: этим огромным, устремленным в будущее мощным «кораблем», объединившем страны и культуры единой идеей Созидания.

Киргизским художникам в небольшой по количеству группе камерных скульптур (авторы Садыкова? Базарбек, Турумбеков Аскар, Турпанов Нарын, Мукамбетов Мура) удалось показать, как проходил путь развития национальной скульптуры от реалистических образов («Борьба», «Барс») до аллегорических, символических «Гильотина» и «Аял», и, наконец, индивидуально экспериментальных – «Кот».

Событием биеннале можно назвать участие в нем известных европейских художников contemporaryart. Для казахстанского зрителя, все еще недоверчиво относящегося к этому направлению современного художественного творчества, знакомство с их работами расширяет границы восприятия визуальной образности, будирует ассоциативные размышления, вводит в контекст современных художественных практик, в конце концов, открывает новые стороны эмоциональных сопереживаний.

Дешифровка семантического наполнения произведений европейских авторов в нашем контексте не всегда может совпадать с идеей художника. Но это и не является главной целью таких выставок. Произведение искусства после его завершения в материальной данности продолжает свое совершенствование в восприятии. Возможность контактов с объектом, поиск путей и методов диалога с ним происходит только в экспозиционном пространстве. Поэтому выставки, это продолжающаяся, а не завершающая часть художественного процесса.

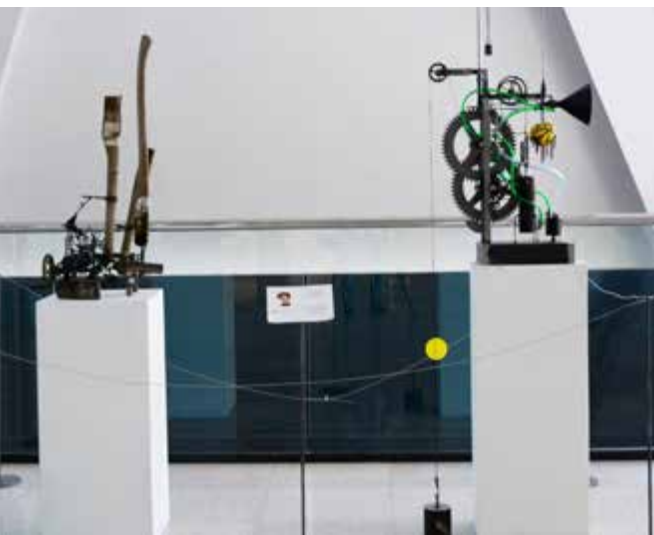
Что же предлагают для размышления европейские мастера?

ЭнтонХейвуд (AntonyHeqwood) из Великобритании представил две терракотовые композиции размером 60 и 70 см «Колизей» и «Три колонны». «Колизей» сам по себе уже знаковый символ европейской культуры, во второй работе три близстоящие колонны классического ордера также обретают метафорический смысл, воспринимаясь как воспоминание об античных развалинах, знакомых многим по путешествиям и публикациям. Казалось бы достаточно трафаретные образы. Однако их цветофактурное решение и намеренная небрежность пластического языка дают повод для другой тональности в интерпретации. На это нацеливает и масса цветов у их подножий, упрямо напоминающие «анилиновые» кремновые розы на дешевых тортах, а кракелюрная глазурь на расколотых стенах «колизея» и как бы осыпающиеся бока колонн - многослойную штукатурку, бесконечно подновляющую старые дома. Ирония автора по поводу устаревших ценностей, превратившихся в дешевые сувениры, здесь очевидна.

Произведения швейцарского художника Бернарда Жорди (Bernhardalordi) «Стебель жизни» и «Небольшая речь» демонстрируют безукоризненную логику структурного построения и высочайшую эстетическую выразительность образного воплощения. Его тема – художественность технологичных объектов и метафизическая сущность их функционального содержания. Уже сами футляры, в которых приехали работы на выставку, являются эстетическими объектами и вполне могли быть участниками экспозиции. Кинетические инсталляции Жорди могут восприниматься и как шедевр инженерной мысли и как сложная по структурному построению скульптура, выразительная в своей художественной законченности.

Кинетическая инсталляция Берта Шорена (BertSchoeren) из Нидерландов практически

отзывается на главную тему EXPO 2017 «Альтернативная энергия». Она состоит из группы небольших прозрачных квадратов в красном обрамлении, подвешенных в пространстве и в спокойном положении выглядевших просто как декоративная установка. Однако такое восприятие обманчиво, поскольку на самом деле она полна жизни: утром, под падающими лучами солнца элементы инсталляции начинают двигаться, вечером с приходом сумерек засыпают, проходя, таким образом, обычный ежедневный цикл живого организма.

Творчество известного художника из Швейцарии Этьена Крахенбуля (Etienn Krahenbul) позиционируется на мировой художественной сцене как монументальная скульптура, хотя с точки зрения приверженцев классики, это нечто иное. Его большие пространственные инсталляции, живущие в городской среде и парковых зонах многих европейских городов, концентрируют в себе выразительный язык окружающего урбанистического пространства и, в то же время, каким-то образом подчеркивают энергетическое воздействие сил природы, воспринимаемой художником неперенным условием человеческого существования. В экспозиции выставки Этьен представил работу, объехавшую многие страны – двухметровую (вертикали) инсталляцию «Остановленное время» (Temps Suspendu). Она состоит из определенного количества полированных металлических кубов, подвешенных в пространстве открытой четырехсторонней конструкции. Собранные в квадратную платформу в статике, они начинают двигаться под ветром, под руками зрителя (тактильное общение приветствуется автором), оживляя все вокруг мерцающими световыми бликами. Понятно, что время физически остановить нельзя, но творческой энергией мастера, таким образом, формулируется одна из метафизических моделей подобной возможности.

Казахстанские авторы представили широкое разнообразие стилистик, материалов, творческих позиций. При этом очевидна целостность и специфичность национальной школы пластики, основанная на критериях классического искусства в прямом или опосредованном состоянии проявляющихся в самых смелых экспериментальных поисках. Это отражается в построении композиционных решений, работы с формой, исполнительском мастерстве.

Наиболее явно тяготеет к принципам академизма творчество Даира Тулекова. Были представлены три его работы «Лето», «Кукловод» и «Апашки. Разговор». Спокойная гармония и романтические интонации, свойственные пластике Даира, уравнивают экспозиционное пространство, где преобладают эксперимент, экспрессия, визуальный натиск пластических идей. Патриарх казахстанского Contemporary art Г. Трякин-Бухаров, работающий в стиле треш-панк искусства, выставил инсталляцию «Мустанг» с элементом кинетизма, подчеркивающим качества коня как альфа-самца: этакий авторский «с тобой» по поводу героизации символики лошади. Продолжение иронично-юмористической интонации, являющейся одним из распространенных качеств современного искусства, демонстрируют арт-объекты Шамиля Гулиева, которые можно рассматривать и как скульптуры и как инсталляции – «Гора, идущая к Магомеду» и «Винсент» (посвящение Ван Гогу). Их материал – осколки разбитой узбекской керамики еще больше подчеркивает шуточный характер образов, одновременно намеренно конкретизируя географию региона, где происходит встреча со зрителем – своеобразный перевод на национальный язык. Выбор узбекской керамики произошел исключительно в силу ее декоративности и широкой известности. Камерная бронзовая пластика Даурена Досмагамбетова в анималистическом жанре представляет автора как серьезного мастера, которому доступны самые сложные приемы лепки импрессионистического характера, умеющего увидеть и воплотить сложнейшие ракурсы в композиционных разворотах объемов. Елена и Эльвира Григорян выставили керамическую инсталляцию «Библиотека» – развернутые книги на письменном столе. Свойственная этим художникам цветовая и пластическая культура, основанная на сдержанности и глубине колористической гаммы и выразительной лаконичности формы, отсылают к их живописным полотнам, которыми они известны в Казахстане. Эволюция творчества Эду-

арда Казаряна («Воспоминания большой пирамиды», «Воспоминания», «Луна») развивается в сторону все большего облегчения формы – его подвесные композиции из бронзы становятся ажурными, почти прозрачными, представляется, что рисунок создается виртуозными движениями тигеля, ставшего художественным инструментом (как кисть или резец) в руках мастера. Воплощаемая им картина мироустройства в каждом случае обрастает новыми подробностями, повествование превращается в описание визуальными «символами» сюжета или образа, лежащего в основе его построения. Гани Чагатаева «вывела» на выставочный подиум караван верблюдов, выполненных в картоне приемом «оригами». Их песочный цвет, правильно выбранный масштаб, четкие, геометрические линии абрисов, ритмика выстроенных в цепочку фигур – все вместе формирует образ как бы застывшего во времени мерного движения в раскаленном воздухе безграничной пустыни. Мэтр казахстанской скульптуры Вагиф Рахманов в композиции «Стол» развивает тему, начатую еще в 70-х годах прошлого века. Предметы и кисти рук, сложенные в жестах и помещенные на условной плоскости стола, всегда разные по образной пластике в ряду подобных работ, продолжают неторопливый рассказ о преемственности поколений и неспешном течении жизни среди ее неизменных ценностей.

Центральное место в экспозиции заняли работы Алибека Мергенова «Алатау» и «Война». Эти два произведения, пожалуй, единственные из представленных, несут в себе важный социально-гуманитарный смысл. «Война»: бойцовый петух, взобравшийся на труп поверженного врага – точно такого же петуха, поет свою победную песню. Авторский посыл очевиден и не требует расшифровки. «Алатау» – сложный многослойный образ, полифония его семантических характеристик требует специального рассмотрения. Ее лейтмотив исходит из названия – «Алатау» переводится как «пестрые горы». Горы и степь характерные ландшафты казахстанской земли. Ее героями всегда были батыры. Сегодня образ батыра как никогда популярен – изображение воина на коне, ставшее каноническим, можно встретить по всему Казахстану. Эти признаки можно увидеть и в работе Алибека, но ее история совсем другая. Композиционно она удерживает в своем общем решении воспоминание об известных памятниках батырам. Но здесь его герой, стремящийся удержаться в седле, или выскочить из него, на самом деле изнемогает под массой обрушившихся на него обстоятельств. Пластический язык, отсылающий и к стимпанку и к реализму, переходящему в намеренный натурализм, в своей экспрессивной выразительности доводит образ до предельного драматизма. Исполнительское мастерство, сложность литейной технологии, позволяющая воспроизводить почти ювелирные детали, становятся частью общей художественно-эстетической системы, усиливая воздействие на восприятие. Батыр XX1 века, борется с вызовами времени, разрушающими его природную силу.

Сегодняшний диапазон художественного творчества не имеет пределов в темах, материалах, авторских позициях. Одни виды и жанры, направления и эстетические коды перетекают в другие, усиливающийся информационный поток и многообразие современных жизненных парадигм разрушает стереотипы. Скульптура носит в себе характеристики пространственной инсталляции, инсталляция обладает пластической выразительностью и образностью, позволяющей говорить о ней как о скульптуре. В конечном итоге при разнице в принципах художественного изложения их нарративы могут обнаруживать много сходного. Все это со всей очевидностью было представлено в экспозиции биеннале. Важность таких событий трудно переоценить. Паритетное профессиональное партнерство в пространстве выставки представителей разных стран, разных культурных традиций обогащает не только духовно, но и дает плодотворные импульсы дальнейшего развития художественных практик. Особо важно, что такие площадки учат взаимодействию, искусству диалога и общения, ведь язык художественного творчества не может быть ограничен географическими границами и культурными различиями.

Камилла Ли.

First Eurasia International Sculpture Biennale

«Sculpture in Contemporary Art. The Art of Dialogue»

Today's manifestations of sculptural art objects include a wide range of expressive means, from the classical to the author's unique decisions regarding materials and creative ideas. Common and specific interactions and ways of deciphering the incomprehensible; national and personal identity in the context of global culture; the search for new artistic forms; and the issues of actualization of artists' message: all these are aspects of modern artistic processes that determine the dynamics of its development. Hence, it is important for the artists and viewers to understand how to position themselves in this multi-faceted space. Here, the ability to communicate with the objects and subjects comes to the foreground. That is why the curator of the project, a famous Kazakhstani sculptor Eduard Kazaryan suggested the theme of the First International Sculpture Biennale as «Interconnections: the Art of Dialogue.»

The exhibition, which brings together artists from Kazakhstan, Russia, Kyrgyzstan, France, Switzerland, Netherlands, UK and Germany, reveals a trend peculiar to the current cultural field: participating European artists mostly are inclined towards contemporary art, whereas the artists from the CIS countries, striving to embody conceptual ideas, are based on the classical traditions in sculpture. Meanwhile, both pursuits can coexist in the art space of one country. This is one of the aspects of the Eurasian context peculiar to the present culture of Russia and Kazakhstan, which is based not only on the unity of global and national, but also on the synthesis of modern innovative trends with traditional autochthonous ones. The exhibited works by Russian artists directly demonstrate these two discourses.

The participant in several prestigious international biennales, Sergey Katran, submitted a sound-dynamic interactive installation entitled Sunflower Seeds. Another noted sculptor from Russia, Sergey Serezhin, displayed Noah's Ark produced in a realistic style. Both artworks in a certain way correlate with this year's main event – EXPO-2017 in Astana. The seed as a symbol of life exists in all people.

Katran reveals the energy of growth and awakening by creating a kinetic object that moves when approached. This theme is emphasized also by the sound composed especially for this work. Serezhin's Noah's Ark – a canonical and well-known theme in Christian imagery – acquires a special meaning when compared with the symbolic significance of EXPO-2017: this is a big powerful 'ship' looking towards the future and uniting the countries and cultures with one idea of Creation.

Kyrgyz artists, such as Bazarbek Sadykov, Askar Turumbekov, Naryn Turpanov and Mura Mukambetov, in a small collection of chamber sculptures demonstrated how the sculpture was developed from realistic images (Fight, Snow Leopard) into allegorical and symbolic ones like Guillotine and Ayal, and finally, into individually experimental images like Cat.

As a marked event at the Biennale can be named the participation of the leading European artists of contemporary art. For the Kazakh audience, still distrustfully referring to this sphere of modern art, the acquaintance with their artworks expands the boundaries of visual perception. Also, they evoke associative thinking by introducing in the context of contemporary art practices and opening the new aspects of emotional empathies.

Deciphering the semantic content of artworks by European artists in our context may not always coincide with the author's idea. But this is not the main purpose of such exhibitions. Upon completion, the artwork continues to transform in observer's perception. The possibility of contacts with objects, the search for ways and methods of dialogue with them occurs only in the exhibition space. Therefore, such exhibitions can be considered as an ongoing artistic process rather than the completion of it.

What do the European participants offer for reflection?

Anthony Heywood from the UK exhibited two terracotta compositions, 60 x 70 cm in size: Coliseum and Three Columns. Coliseum is an iconic symbol of European culture; in the second work, three nearby columns of classical orders also acquire a metaphorical meaning perceived as a recollection of ancient ruins familiar from travels and publications. It would seem that these are quite stereotyped images. However, their color and texture treatment and deliberate negligence of the plastic language give reason for other interpretation. For example, a lot of flowers at their foot stubbornly reminiscent of «aniline» cream roses on cheap cakes, whereas craquelure glaze of the cracked walls of the Coliseum and as if crumbling flanks of columns resemble a multi-layer plaster endlessly renovating old houses. Obvious here is the sculptor's irony toward obsolete values that have turned into cheap souvenirs.

The kinetic works by the Swiss artist Bernhard Jordi, The Stem of Life and Little Speech, demonstrate an impeccable logic of construction and the highest aesthetic expressiveness of execution. His art is the artistry of hi-tech objects and the metaphysical nature of their functional content. Even the boxes in which these exhibits arrived are aesthetic objects which can be displayed in the exhibition. The kinetic installations by Jordi can be perceived as a masterpiece of engineering thoughts and as a complex structure expressive in its artistic finish.

The kinetic installation by Bert Schoeren from the Netherlands almost responds to the main theme of Expo 2017 - «Alternative Energy». This is a solar mobile installation consisting of a group of small transparent squares in a red frame hung unassumingly in space. However, this perception is deceptive, because in reality the object is full of life. In the morning, under the rising rays of the sun, the elements start to move. At dusk, they fall asleep, passing thus a typical daily cycle of a living organism.

The art by well-known Swiss artist Etienne Krahenbul is positioned on the global art scene as a monumental sculpture, though from the viewpoint of the adherents of classics, it's something else. His large spatial installations, living in the urban environment and park zones of many European cities concentrate in themselves the expressive language of the surrounding urban space. But at the same time, they emphasize the energetic impact of natural forces perceived by the artist as an indispensable condition for human existence. The two-meter installation The Stopped Time (Temps Suspendu) has already been exhibited in many countries. It consists of a certain number of polished metallic cubes suspended in space by an open, four-sided construction. Collected in a square platform in static, they

start to move by the wind, in the hands of viewers (a tactile communication is welcomed by the artist), enlivening all around by shimmering light spots. It is evident that time can't be physically stopped, but by the creative energy of the master, one of the metaphysical models of such opportunity is formed. Kazakh artists have presented a wide variety of styles, creative positions and media. Important to this group is integrity and specificity of the national school of plastic arts based on the criteria of classical art, which reveal various experimental pursuits. This is reflected in the play with the form, composition and the skill of execution.

Works by Dair Tulekov tend toward the principles of academism. He presented three compositions: Summer, Puppeteer and Conversation (Apashki). Calm harmony and romantic motifs peculiar to the artist, balance the exhibition space where experiments, expression and a visual onslaught of plastic ideas dominate. The patriarch of Kazakh contemporary art, Grigory Tryakin-Bukharov, working in thrash-punk art, exhibited Mustang. This work includes element of kinetic art and emphasizes the qualities of a horse as alpha male: a sort of the author's «teasing» about the heroization of the symbolism of a horse.

The ironic and humorous intonation, which is the most dominant feature of contemporary art, also appears in the art objects by Shamil Guliyev. His works can be considered both as sculptures and installations. The materials of The Mountain Coming to Mohammed and Vincent (dedicated to Van Gogh) – splinters of broken Uzbek ceramics – emphasizes the comic nature of images and at the same time deliberately specifies the geography of the region where the meeting with the viewer takes place: an original translation into the national language. The Uzbek ceramics were chosen because of their decorativeness and wide renown. The chamber bronze sculptures in the animal genre by Dauren Dosmagambetov show him as a serious master who employs the sophisticated impressionistic manner of modeling and embodies the most complex foreshortening in his compositions.

Elena and Elvira Grigoryan exhibited the ceramic installation At the Beginning, which depicts unfolded books on the writing table. The color and plastic culture peculiar to these artists, is based on the restrained and deep color scheme and expressive conciseness of form which are characteristic of their paintings, well known in Kazakhstan. The art of Eduard Kazaryan (Recollections about the Great Pyramid, Memories and Moon) evolves towards lightening of forms when suspended bronze compositions are becoming tracery, almost transparent. It appears that patterns are formed by the masterly movements of the crucible which has become an artistic instrument (like a brush or a cutter) in the artist's hands. The picture of the world order embodied by Kazaryan in each case acquires new details via visual symbols. Gani Shagatayeva submitted a caravan of camels made in «origami». Their sand color, the proper scale, and the clear geometric lines of contours, as well as the rhythm of figures arranged in a chain render a measured movement in the hot air of the boundless desert, as if frozen in time.

The maitre of Kazakh sculpture, Vagif Rakhmanov, develops with Table a theme of interest to him since the 1970s. The things and hands folded in gestures and placed on the plane of the table continue a leisurely story about the succession of generations and the unhurried flow of life among its eternal values.

A central place in the exhibition is assigned to the artworks by Alibek Mergenov, Alatau and War. These sculptures probably are the only ones in the exhibition which bear an important social and humanitarian meaning. In War, a game-cock has climbed on the dead body of the defeated enemy (exactly the same rooster) and sings his victory song. The author's message is evident and does not require decoding. Alatau is a sophisticated image with the polyphony of its semantic characteristics requiring special consideration. Its leitmotif comes from the Kazakh name of Alatau or «motley mountains». Mountains and the steppe are the typical settings for Kazakh heroes/warriors, batyrs. Today the images of batyrs are very popular: the warrior on a horseback, whose image has become almost canonical, can be found throughout Kazakhstan. These signs can be seen in Mergenov's work,

but its story is quite different. The batyr, striving to stay in the saddle, or jump out of it, in fact is fainting under the weight of circumstances fell on him. The figurative language referring to steampunk and realism and transferring into deliberate naturalism, by its expressiveness leads the character to ultimate drama. The mastery of execution and complexity of casting technology allow the sculptor to produce almost intricate details and thereby increasing the impact on perception. The 21st century batyr is struggling with the challenges of time which destroy his natural power.

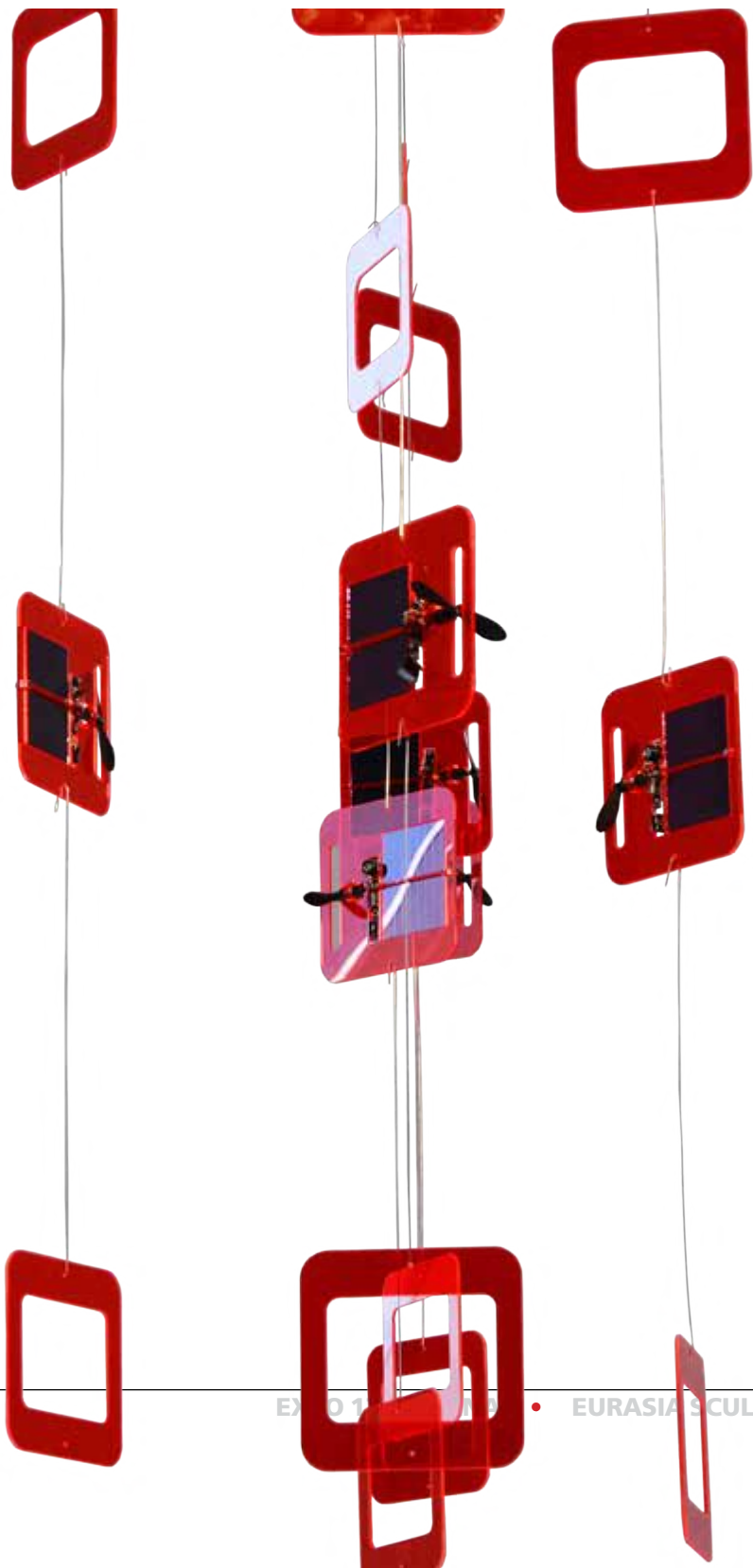
The current range of artistic creativity contains no limits on the plots, materials, or author's approaches. Genres, directions, and aesthetic codes combine with the increased information flow and diversity of modern life to break stereotypes. Sculptures bear the characteristics of spatial installations, while the installations possess plastic expressiveness and imagery allowing one to speak about them as sculptures. Ultimately, although the difference in the principles of artistic presentation, their narratives can reveal a lot of similarities. All this has been vividly displayed in the Biennale exhibition. The importance of such events cannot be overestimated. Parity among professionals from different cultures within the exhibition space gives fruitful impulse to the development of artistic practices. It is especially important that such art platforms teach interaction and the art of dialogue and communication. Indeed, the language of art cannot be limited to geographical borders and cultural differences.

Kamilla Lee

«Жарық сапары»
Кинетикалық мүсін

«Странствие света»
Кинетическая скульптура
на солнечных батареях

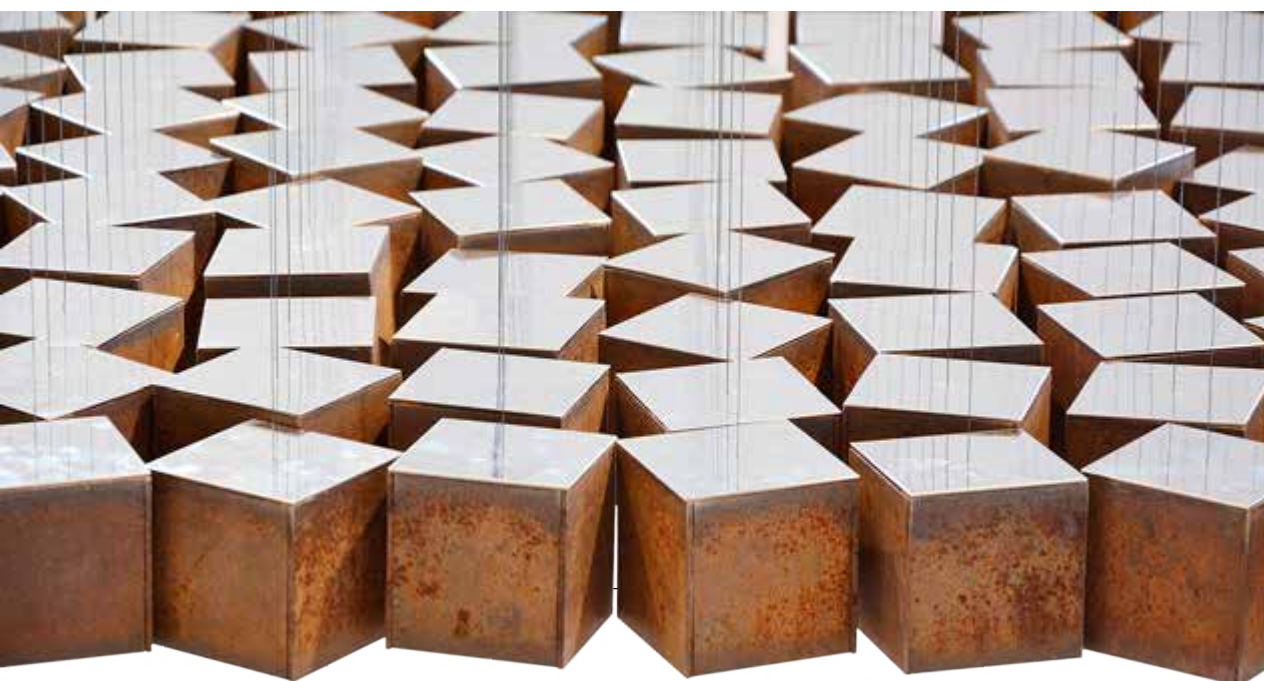
«The journey of light»
Solar mobile

4.07 - 04.08 2017

«Тоқтатылған уақыт». 2005
Кинетикалық мүсін
«Остановленное время». 2005
Кинетическая скульптура
«Temps suspendu». 2005
Fer patiné, Inox, NiTi

- «Колизей». 2014-17
Аралас техника
- «Колизей». 2014-17
Смешанная техника
- «Collosseum». 2014-17
Clays and recycled materials
- «Үш бағана». 2010-17
Аралас техника
- «Три коллоны». 2010-17
Смешанная техника
- «Tricolumn». 2010-17
Clays and recycled materials

«Өзгермелі хабарландыру». 2017
Кинетикалық мүсін

«Меняющееся послание». 2017
Кинетическая скульптура

«Changing announcement». 2017
Kinetic sculpture.
Metal, wire, oil, safety belt, rescue film,
plastic funnel, plastic tube

«Өмір сабағы-III». 2012
Кинетикалық мүсін

«Стебель жизни-III». 2012
Кинетическая скульптура

«Stielleben III». 2012
Kinetic sculpture

«Қарсаныңда». 2010
Болат, құйма, ағаш
Хассанат галереясы
«В ожидании». 2010
Бронза, литье, дерево
галерея Хассанат
«En attendant». 2010
Bronze, casting; wood
Courtesy Hassanat Gallery

«Отбасы». 2012
Қола, құйма
Хассанат галереясы
«Семья». 2012
Бронза, литье
галерея Хасснат
«Family». 2012
Bronze, casting, wood
Courtesy Hassanat Gallery

Полиптих «Көрермендер». 2012

Қола, құйма

Полиптих «Зрители». 2012

Бронза, литье

«Spectators», polyptych. 2012

Bronze, casting

«Лиро жылыстау». 2013
эдиа-поэтикалық инсталляция
«Лироточение». 2013
эдиа-инсталляция
«he myrrh-streaming». 2013
tallation

Дыбыс Владимир МАРТЫНОВ, (Ресей).
«Тұқым». 2015

Динамикалық инсталляция

Звук Владимир МАРТЫНОВ, (Россия).

«Семечки». 2015

Динамическая инсталляция,

Sound Vladimir MARTINOV (Russia).

«The seeds». 2015

Installation

«Кеме». 2016
Қола, құйма
«Ковчег». 2016
Бронза, литьё
«Ark». 2016
Bronze, casting

«Күрес». 2012
Шамот
«Борьба». 2012
Шамот
«Battle». 2012
Chamotte

«Мысық». 2017
Болат
«Кошка». 2017
Сталь
«Cat». 2017
Steel

«Әйел». 2015
Болат
«Женщина». 2015
Сталь
«Woman». 2015
Сталь

«Аяқ басар жер жоқ». 2015
Болат
«Некуда ногу поставить». 2015
Сталь
«Nowhere to place a foot». 2015
Сталь

«Көлбеукесер 2». 2016
Болат
«Гильотина 2». 2016
Сталь
«Gullotine 2». 2016
Сталь

«Көлбеукесер 1». 2016
Болат
«Гильотина 1». 2016
Сталь
«Gullotine 1». 2016
Сталь

«Барс». 2017
Қола, тас
«Барс». 2017
Бронза, камень
«Snow leopard». 2017
Bronze, stone

«Бақшаның жоқтығы,
енді ешкімді қайғыртпайды». 2016
Инсталляция

«Неопечалит никого,
что сада больше нет». 2016
Инсталляция

«And few could know that garden
ceased to be». 2016
Installation

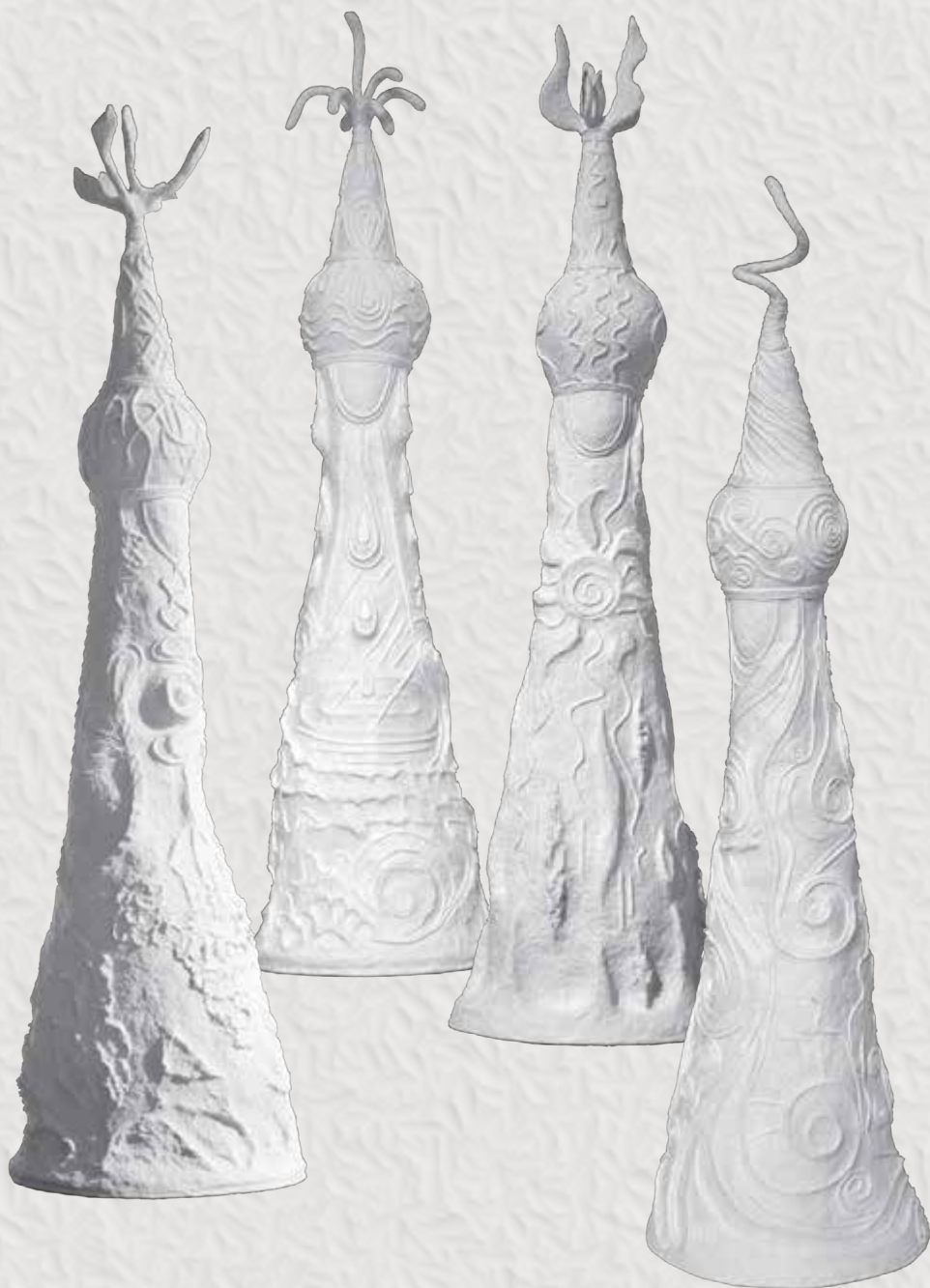
«Балық». 2010
Қола, тас

«Рыба». 2010
Бронза, камень

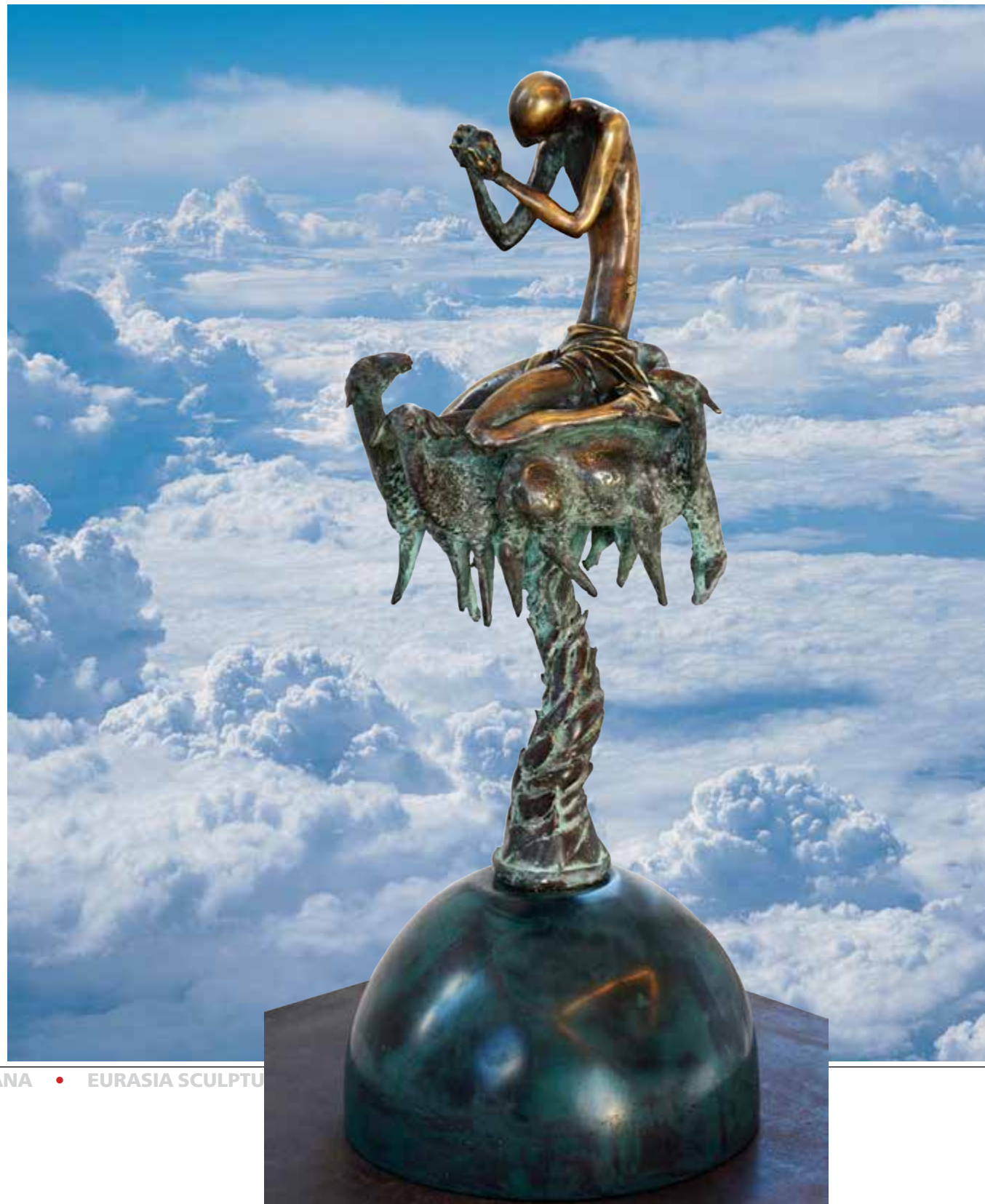
«Fish». 2010
Bronze, stone

«Төрт элемент.
қзара іс-қимыл». 2017
Папье маше
«Четыре стихий.
Взаимодействие». 2017
Папье маше
«The four elements.
Interaction». 2017
Papier mache

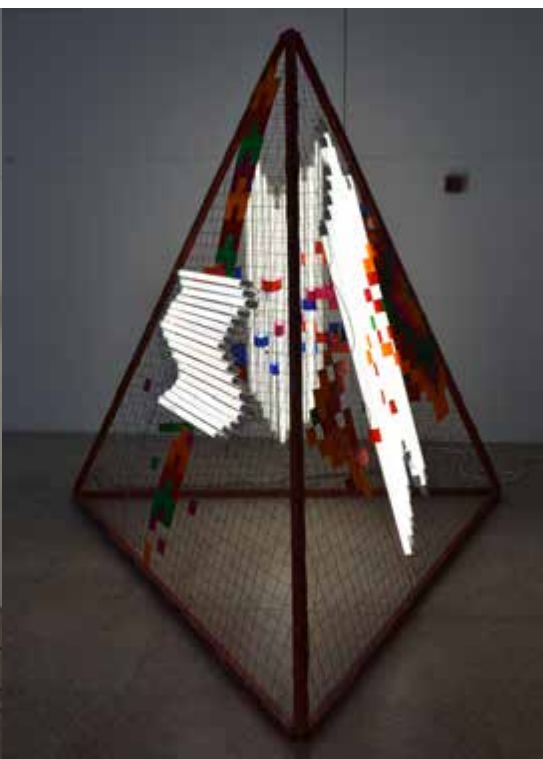
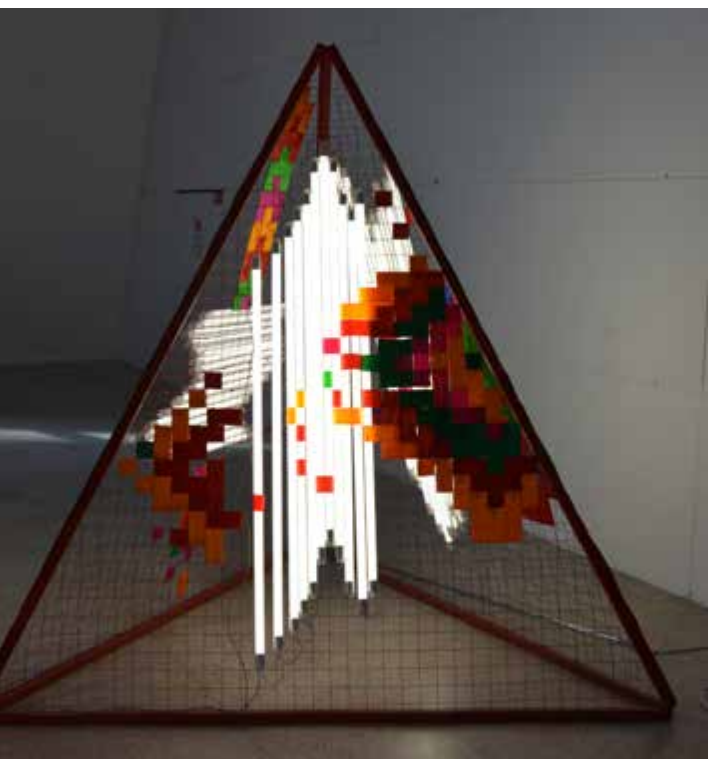

«Бұлттағы бақташы». 2017
Болат, жасанды тас
«Облачный пастух». 2017
Бронза, искусственный камень
«Cloud shepherd». 2017
Bronze, stone

«Паралелльдер». 2017
Инсталляция
«Параллели». 2017
Инсталляция
«Parallels». Kazakhstan
Installation. 2017

«Мұхаммедке бара жатқан тау». 2005
Керамика, ағаш, акрил
«Гора, идущая к Могамеду». 2005
Керамика, древесная масса, акрил
«Mountain coming to Mohammed». 2005
Ceramics, wood pulp, acryl

«Винсент». 2008
Керамика, ағаш, акрил
«Винсент». 2008
Керамика, древесная масса, акрил
«Vinsent». 2008
Ceramics, wood pulp, acryl

«Жалқылық». 2017
Болат, құйма
«Един-ночество». 2017
Бронза, литье
«Alone-liness». 2017
Bronze, casting

«Пырақ». 2017
Болат, құйма
«Пегас». 2017
Бронза, литье
«Pegasus». 2017
Bronze, casting

«Қала тұрғыны». 2017

Болат, құйма

«Горожанин». 2017

Бронза, литье

«Townsman». 2017

Bronze, casting

«Басында ...». 2017
Ағаш, саз балшық, жылтыр
«В начале ...». 2017
Дерево, глина, глазури
«In the beginning ...». 2017
Wood, clay, glazes

Казарян Эдуард (Қазақстан), 1964 • Казарян Эдуард (Казахстан), 1964

«Ай». 2016
Қола, құйма
«Луна». 2016
Бронза, литье
«Moon». 2016
Bronze, casting

«Ай». 2016
Қола, құйма
(фрагмент)
«Луна». 2016
Бронза, литье
(фрагмент)
«Moon». 2016
Bronze, casting

- «Үлкен пирамиданың естеліктері».
2016. Қола, құйма
- «Воспоминания большой пирамиды».
2016. Бронза, литье
- «Reminiscences of the big pyramid».
2016. Bronze, casting
- «Естеліктер». 2003
Қола, құйма
- «Воспоминания». 2003
Бронза, литье
- «Reminiscences». 2003
Bronze, casting

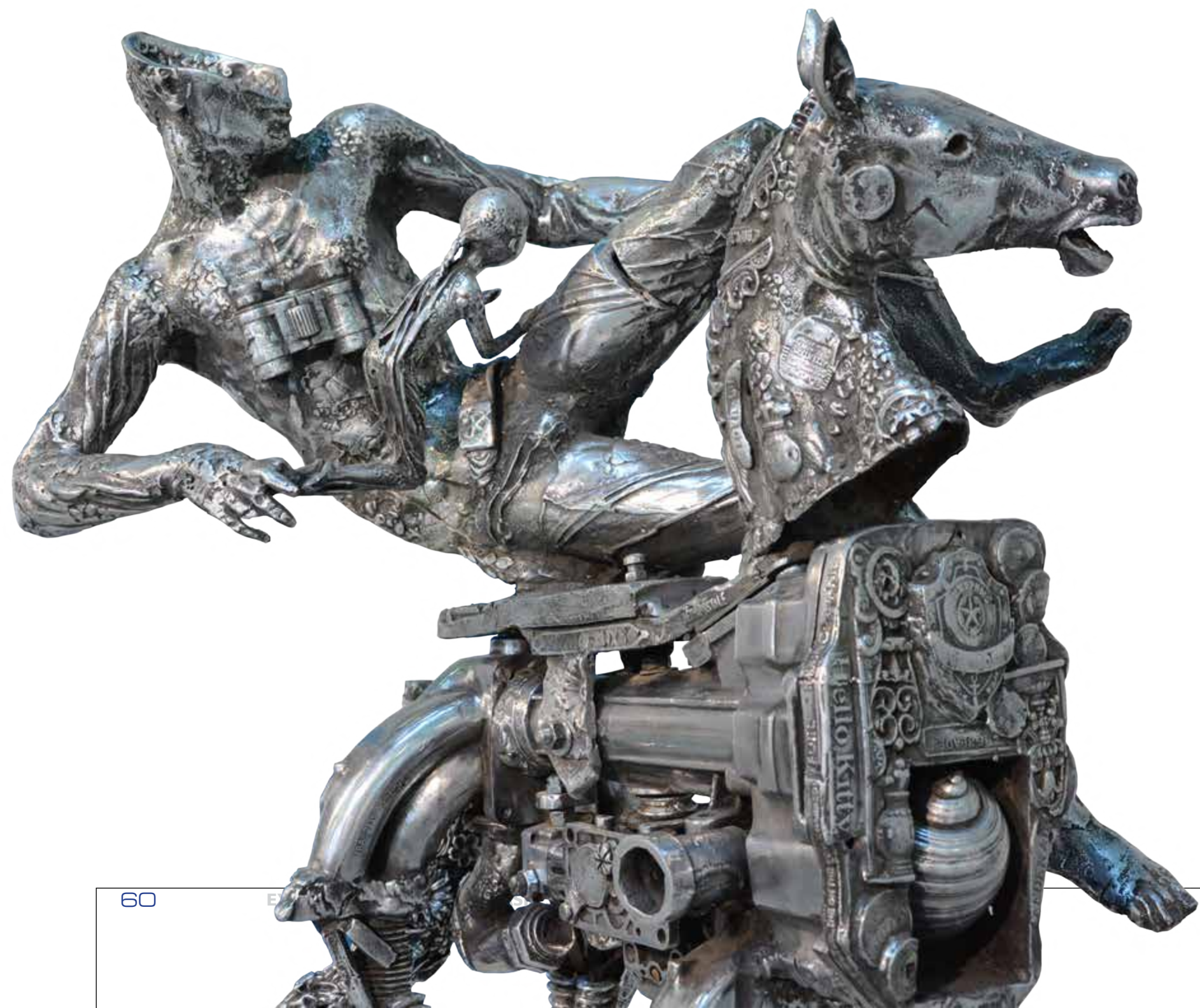

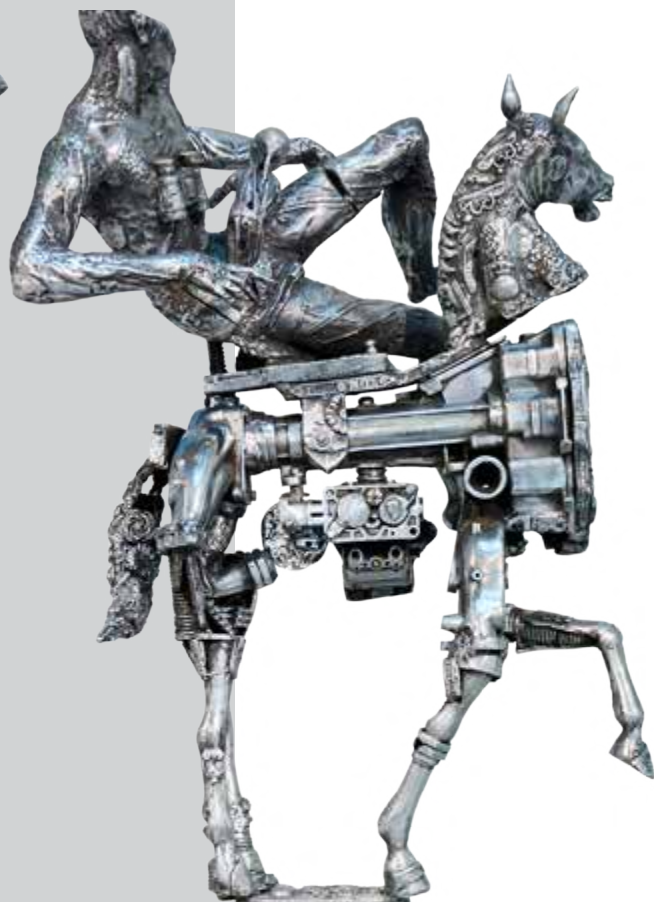
Казарян Эдуард (Қазақстан), 1964 • Казарян Эдуард (Казахстан), 1964 • Kazarian Eduard (Kazakhstan), 1964

«Алатау». 2015
Алюминий, құйма
«Алатау». 2015
Алюминий, литье
«Alatau». 2015
Aluminum, casting

«Соғыс». 2015

Қола, құйма

«Война». 2015

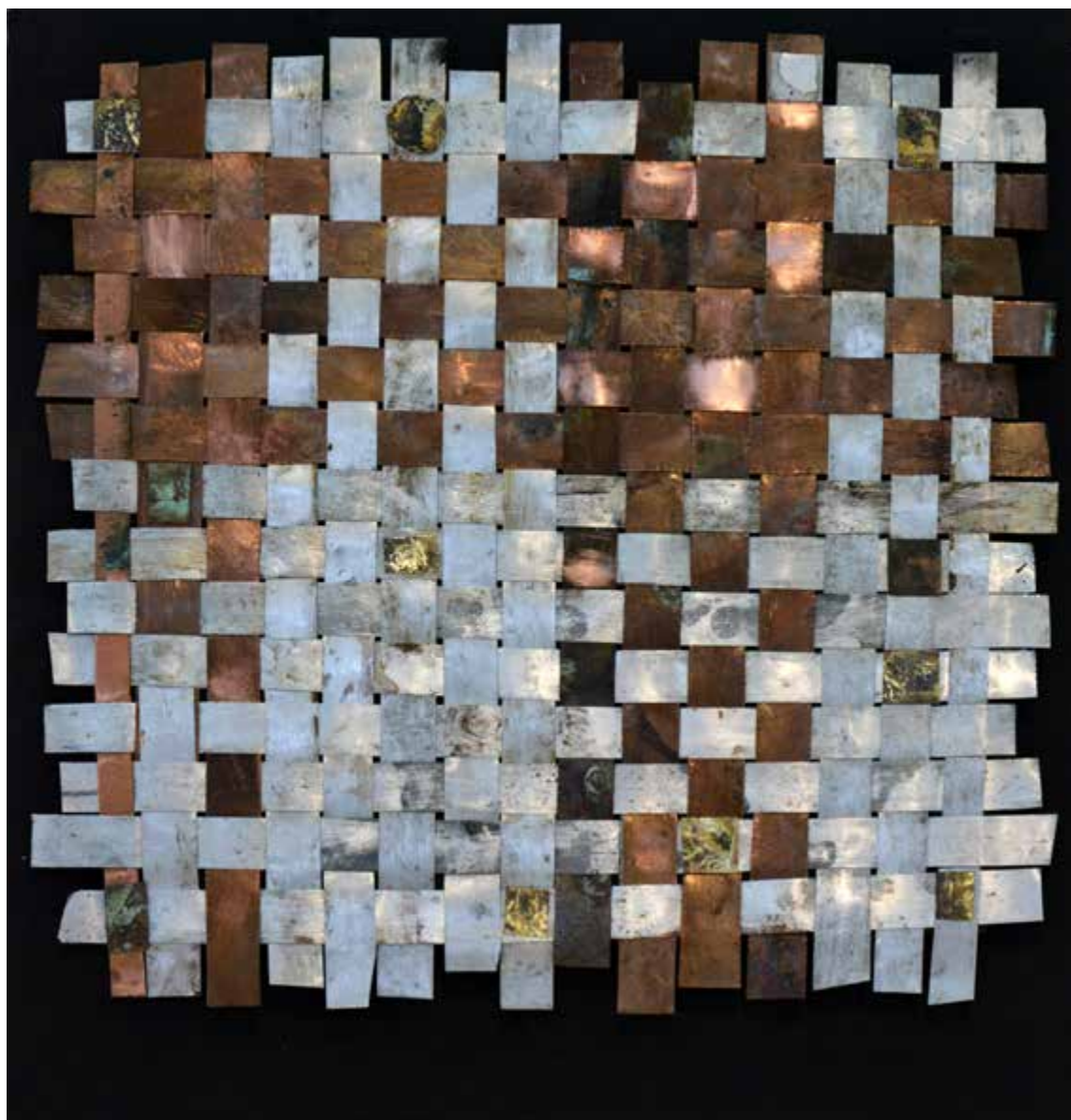
Бронза, литье

«War». 2015

Bronze, casting

«Өріс № 2». 2017
Мыс, алюминий, ағаш
«Поле № 2». 2017
Медь, алюминий, дерево
«Field # 2». 2017
Copper, aluminum, wood

«Құртқа». 2017
Қола, құю
«Волчица». 2017
Бронза, литье
«She wolf». 2017
Bronze, casting

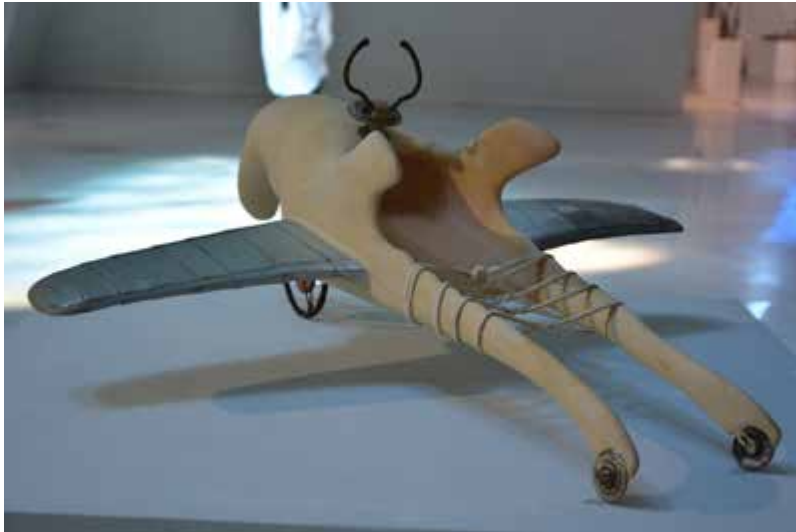

«Достар үстелі». 1992
Қола, құйма
«Стол друзей». 1992
Бронза, литье
«Table of friends». 1992
Bronze, casting

«Екеу». 2005
Папье маше, малы бояу
«Двое». 2005
Папье маше, масло
«Сouple». 2005
Papier mache, oil

«Күйме». 2007

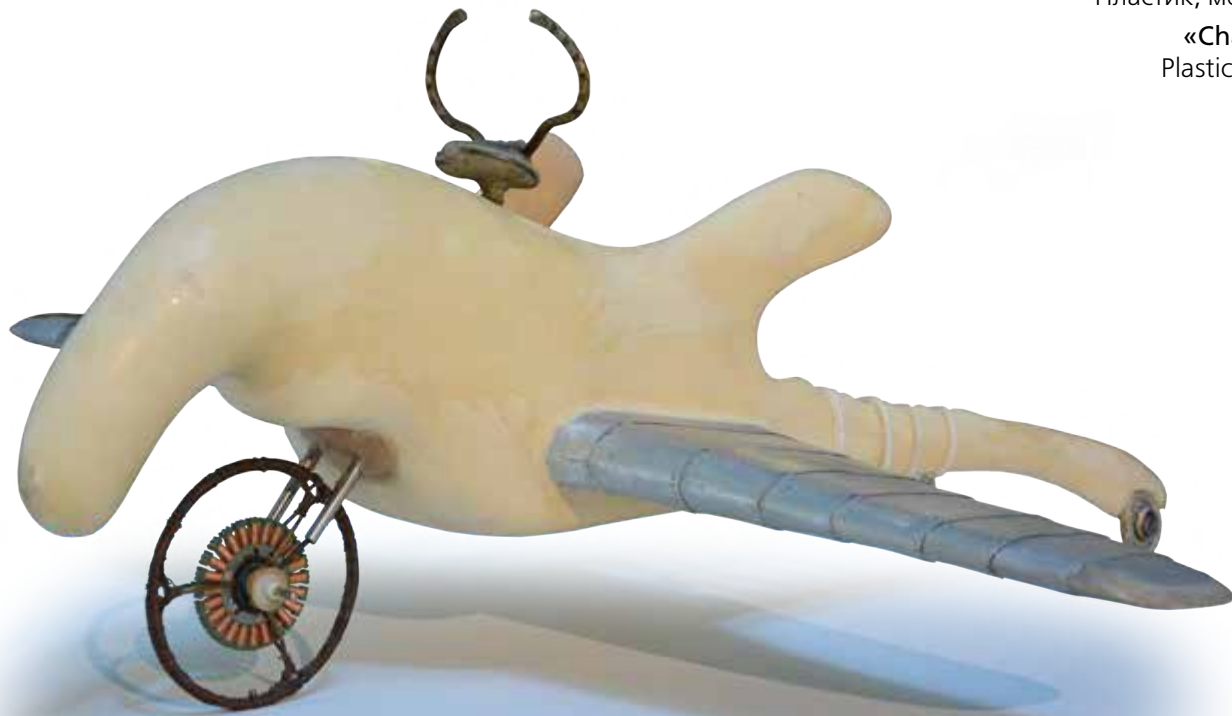
Пластмасса, металл, шайыр

«Колесница». 2007

Пластик, металл, смола

«Chariot». 2007

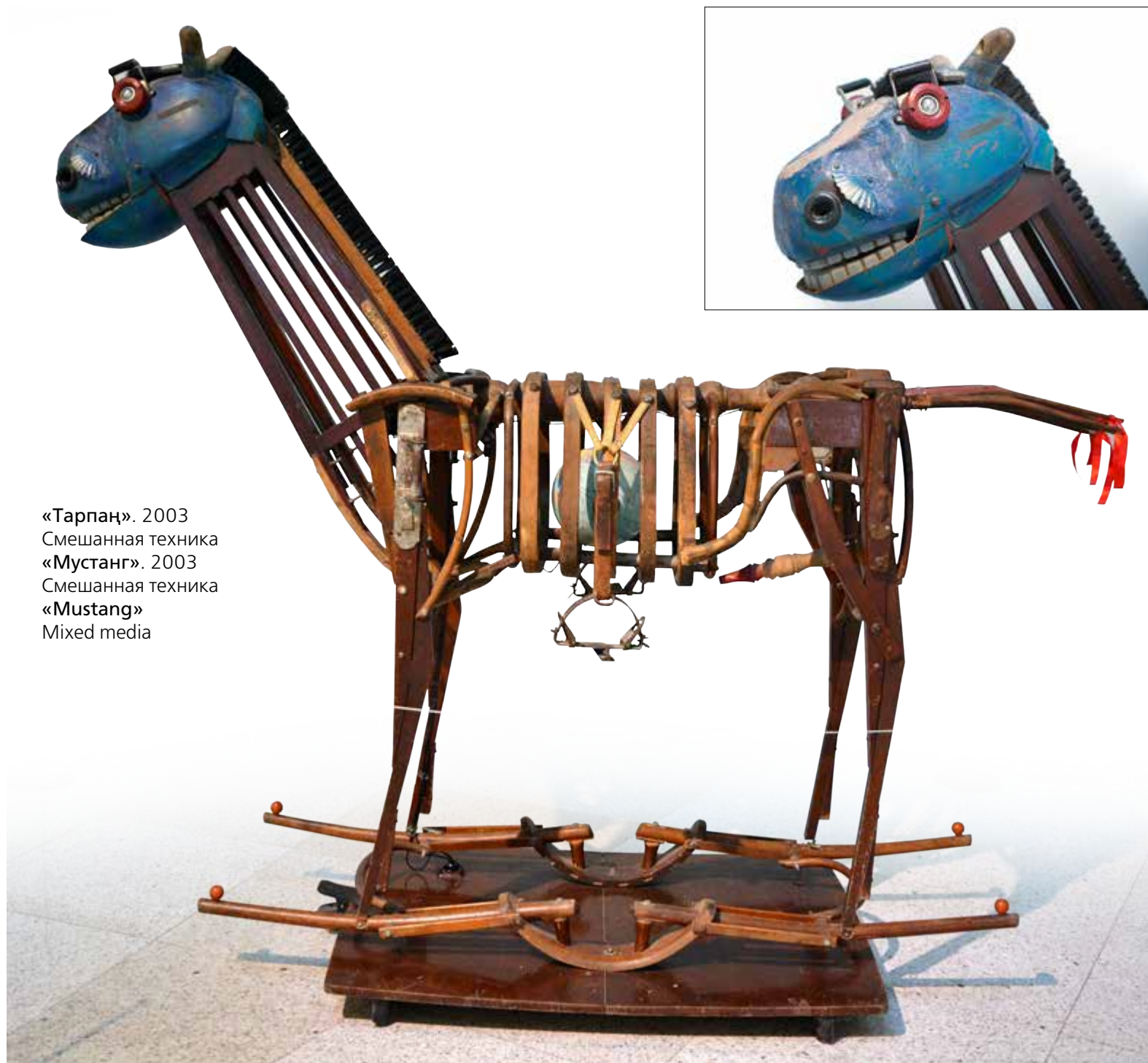
Plastic, metal, resin

«Ван Гог». 1982
Ағаш, өңдеу
«Ван Гог». 1982
Дерево, резьба
«Van Gogh». 1982
Wood, carving

«Тарпаң». 2003
Смешанная техника
«Мустанг». 2003
Смешанная техника
«Mustang»
Mixed media

«Әңгіме». 2004
Алюминий, литье
Смагуловтарының
жеке коллекциясы
«Разговор». 2004
Алюминий, литье
Частная коллекция
Смагуловых
«Conversation». 2004
Aluminum, casting
Courtesy the Smagulovs'
private collection

«Қуыршақшы». 2005
Қола, ағаш
галерея «Art Space Kz»
«Кукловод». 2005
Бронза, дерево
галерея «Art Space Kz»
«Puppeteer»
Aluminum, casting, wood
Courtesy
Art Space KZ Gallery

«Жаз». 2005
Алюминий, құю
«Art Space KZ»
галереясы
«Лето». 2005
Алюминий, литье
галерея
«Art Space KZ»
«Summer». 2005
Aluminum, casting, stone
Courtesy
Art Space KZ Gallery

«№1». 2017
Қайың қабығы, қапшық
«№1». 2017
Кора березы, мешковина
«#1». 2017
Birch bark, sackcloth

«Жібек жолы». 2015
Картон
«Шелковый путь». 2015
Картон
«Silk road». 2015
Cardboard

Рофка Майкл (Германия)/1964
Рофка Майкл (Германия)/1964
Rofka Michael (Germany)/1964
«Жүзіп жүрген жұлдыздар». 2017
Инсталляция
«Плавающие звезды». 2017
Инсталляция
«Swimming stars». 2017
Installation

**Жүлделі орындар
төмендегідей жіктелді:**

• Гран-при:

Әлібек Мергенов (*Қазақстан*), 1976.
«Алатау», алюминий, құйма,
200x54x43;

• I орын:

Этьен Крахенбул (*Швейцария*), 1953.
«Тоқтатылған уақыт», никель-титан,
300x80x80;

• II орын:

Дайыр Төлеков (*Қазақстан*), 1956-2016.,
«Әңгіме. Апалар», алюминий, құйма,
200x68x33, 2016.

Бернхард Джорди (*Швейцария*), 1969.,
кинетикалық мүсін «Ауысып тұратын
жарнама», 116x52x27.

• III орын:

Берт Шорен (*Нидерланд*), 1966.,
Solar mobile «Кезбе жарық».

Георгий Трякин-Бухаров
(*Қазақстан*), 1943.,
кинетикалық мүсін «Мустанг».

Сергей Катран, 1970.,
дыбысы Владимир Мартынов (*Ресей*),
динамикалық инсталляция «Семечки».

**Призовые места распределились
следующим образом:**

• Гран-при:

Алибек Мергенов (*Қазақстан*), 1976.
«Алатау», алюминий, литье,
210x54x43 см.

• I место:

Этьен Крахенбул (*Швейцария*). 1953.
«Остановленное время», никель-титан,
300x80x80см.

• II место:

Даир Тулеков (*Қазақстан*), 1956-2016.
«Разговор (Апашки)», алюминий, литье,
200x68x33

Берихард Джорди (*Швейцария*), 1969.
Кинетическая скульптура «Меняющееся
объявления», 116x52x27 см.

• III место:

Берт Шорен (*Нидерланды*), 1966.
Solar mobile «Странствие света»

Георгий Трякин-Бухаров
(*Қазақстан*), 1943.
Кинетическая скульптура «Мустанг».

Сегей Катран, 1970,
звук Владимир Мартынов (*Россия*).
Динамическая инсталляция «Семечки».

**Eurasia Sculpture Biennale
Prize Winners:**

• Grand Prix:

Alibek Mergenov, b.1976 (*Kazakhstan*).
«Alatau», aluminum, casting,
210x54x43cm

• 1st place:

Etienne Krahenbuhl, b.1953 (*Switzerland*).
A kinetic installation «Stopped Time»,
nickel-titanium, 300x80x80cm

• 2nd place:

Dair Tulekov, 1956-2016 (*Kazakhstan*).
«Conversation (Apaski)», aluminum,
casting, 200x68x33cm

Bernhard Jordi, b.1969 (*Switzerland*).

A kinetic sculpture
«Changing Announcement», 116x52x27cm

• 3rd place:

Bert Schoeren, b.1966 (*the Netherlands*).
A solar mobile «Light Wandering»

Georgy Tryakin-Bukharov,
b.1943 (*Kazakhstan*).
A kinetic sculpture «Mustang»

Sergey Katran, b.1970,
sound by Vladimir Martynov,
b.1946 (*Russia*).
A dynamic installation «Sunflower Seeds»

Қазақстан Республикасы мәдениет және спорт министрлігіне,
Қазақ ғылыми-зерттеу мәдениеті институтына осы жобаны қолдағаны үшін шын жүректен алғыс білдіреміз.

Выражаем искреннюю благодарность Министерству культуры и спорта РК, Казахскому научно-исследовательскому институту культуры за поддержку настоящего проекта

We express our sincere gratitude to the Ministry of Culture and Sport of the RK and the Kazakh Research Institute of Culture for their support of this project

2017 жылдың 4 тамыз бен 4 қыркүйек арасында Халықаралық Мамандандырылған ЭКСПО-2017 көрмесінің мәдени-ойынсауық шараларының кешенді бағдарламасы аясында ПЛАСТИКАЛЫҚ ӨНЕР бойынша I ХАЛЫҚАРАЛЫҚ БИЕННАЛЕ өтті EURASIA SCULPTURE BIENNALE

С 4 августа по 4 сентября 2017 г. в рамках КОМПЛЕКСНОЙ ПРОГРАММЫ КУЛЬТУРНО-ЗРЕЛИЩНЫХ И СПОРТИВНЫХ МЕРОПРИЯТИЙ МЕЖДУНАРОДНОЙ СПЕЦИАЛИЗИРОВАННОЙ ВЫСТАВКИ ЭКСПО-2017 ПРОШЛА 1 МЕЖДУНАРОДНАЯ БИЕННАЛЕ ПЛАСТИЧЕСКОГО ИСКУССТВА EURASIA SCULPTURE BIENNALE

Within the framework of THE COMPREHENSIVE PROGRAM FOR CULTURAL AND SPORTING EVENTS OF THE INTERNATIONAL SPECIALIZED EXHIBITION ASTANA EXPO-2017 THE FIRST INTERNATIONAL BIENNALE OF PLASTIC ARTS EURASIA SCULPTURE BIENNALE was held from August 4 to September 4, 2017

Каталогпен жұмыс жасағандар:

Жоба жетекшісі: «Биеннале каталогын шығару»,

ҚР Суретшілер одағының төрағасы м.а.,
ҚР еңбек сіңірген қайраткері

Өмірбек Жұбаниязов;

Биеннале кураторы: Эдуард Казарян, мүсінші;

Мәтіні: Камилла Ли, ҚР Суретшілер одағының хатшысы, ЮНЕСКО жанындағы (AICA) көркемөнер сыншылары Ассоциациясының мүшесі; Құрастырушы: Ася Казарян, «Эдуарда Казарян» Арт-орталығының директоры;

Фототүсіру және дизайны: Шахан Маханбетов, ҚР Суретшілер одағының мүшесі, ҚР Мемлекеттік сыйлығының лауреаты;

Аудармашылар: Байтұрсын Өмірбеков, ҚР еңбек сіңірген қайраткері, профессор (каз.тілі); Гүлнәр Акишева (ағылшын тілі.).

Куратор Биеннале:
Эдуард Казарян, скульптор.

Над каталогом работали:
Руководитель проекта «Издание каталога биеннале»,

и.о. председателя Союза художников РК,
заслуженный деятель РК

Умирбек Жубаниязов;

Текст: Камилла Ли, секретарь Союза художников РК, член Ассоциации художественных критиков при Юнеско (AICA);

Составитель: Ася Казарян, директор Арт-центра Эдуарда Казарян

Фотосъемка и дизайн Шахан Маханбетов, член СХ РК, лауреат Государственной премии РК

Перевод: Байтұрсын Уморбеков, заслуженный деятель искусств РК (каз.яз.),
Гульнара Акишева (англ. яз.),

Head of the project «Publication of the Biennale Catalog»: Umirbek Zhubaniyazov, acting Chairman of the Union of Artists of the RK, Honored Figure of the RK;

Curator of the Biennale: Eduard Kazaryan, sculptor;

Text: Kamilla Lee, Secretary of the Union of Artists of Kazakhstan, member of International Art Critics Association (AICA) under UNESCO;

Compiler: Asya Kazaryan, Director of the Eduard Kazaryan Art Center

Photography and design: Shakhan Makhanbetov, member of the Union of Artists of the RK, Laureate of the State Premium of the RK;

Translation: Baitursyn Umorbekov, Honored Art Figure of the RK (Kazakh language),
Gulnara Akisheva (English language).

